

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ ΘΗΒΩΝ και ΛΕΒΑΔΕΙΑΣ

ΚΗΡΥΓΜΑ ΚΥΡΙΑΚΗΣ ΤΩΝ ΑΓΙΩΝ ΠΑΤΕΡΩΝ
ΤΗΣ ΕΝ ΧΑΛΚΗΔΟΝΙ Δ' ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΗΣ ΣΥΝΟΔΟΥ

Κάποτε ο Χριστός ρώτησε τους μαθητές του, ποιά γνώμη είχαν οι άνθρωποι για το πρόσωπό του και έλαβε πολλές και ποικίλες απαντήσεις. Εκείνος επαίνεσε την απάντηση του Πέτρου που δήλωσε: «Εἶσαι ὁ Χριστός ὁ Υἱός τοῦ ζῶντος Θεοῦ», μια ομολογία που επρόκειτο να αποτελέσει τον θεμέλιο λίθο του Εκκλησιαστικού οικοδομήματος.

Πάντοτε μέσα στο πέρασμα των αιώνων ο Χριστός υπήρξε ένα δυσερμήνευτο αίνιγμα για τους ανθρώπους το «σημεῖον ἀντιλεγόμενον» της προφητείας του πρεσβύτερου Συμεών.

Οι άνθρωποι βασιζόμενοι στη λογική τους και παρασυρόμενοι είτε από φιλοσοφικές αντιλήψεις είτε από μυθολογικές δοξασίες παρανοήσαν την πραγματική ταυτότητα του Χριστού και έφτιαξαν το δικό τους ψεύτικο Χριστό, το Χριστό της φαντασίας τους. Έτσι προέκυψε στην ιστορία του δόγματος το περίφημο Χριστολογικό πρόβλημα, που συνίσταται στην απορία και σύγχυση των ανθρώπων σχετικά με το τι είναι πράγματι ο Χριστός.

Το πρόβλημα δεν είναι απλά θεωρητικό, ένα διανοητικό ερώτημα ακαδημαϊκού χαρακτήρα για τους ειδικούς. Η απάντηση στο ερώτημα αυτό έχει τεράστιες σωτηριολογικές συνέπειες. Η πίστη στον αληθινό Χριστό της γνήσιας Εκκλησιαστικής παράδοσης και εμπειρίας σώζει, ενώ η σχετική δογματική πλάνη, η αίρεση, ακυρώνει την προοπτική της σωτηρίας.

Οι πιστοί έπρεπε να είναι βέβαιοι για την ορθή περί Χριστού διδασκαλία, αφού αν ο Χριστός δεν ήταν τέλειος Θεός και πραγματικός άνθρωπος δεν θα μπορούσε να σώσει και να θεώσει τον άνθρωπο.

Επιτακτική ήταν η ανάγκη για σαφή και ακριβή απάντηση στο ερώτημα. Η αλήθεια «Χριστός» έπρεπε να γίνει κατανοητή πληρέστερα στη βάση της εμπειρίας των θεωμένων και πνευματοφόρων αγίων πάνω στην αλήθεια αυτή.

Η Εκκλησία αντιμετώπισε αυτές τις λεγόμενες χριστολογικές αιρέσεις με τον ανώτερο θεσμό που διέθετε, τις Οικουμενικές Συνόδους. Αυτές αποτελούμενες από αντιπροσώπους από όλα τα μέρη του γνωστού τότε κόσμου συσκέφθηκαν και αποφάσισαν εν Αγίω Πνεύματι και διατύπωσαν με σαφήνεια τους ακριβείς όρους της Ορθοδόξου πίστεως.

Ο αρχιεπίσκοπος Κων/πολεως Νεστόριος τόσο χαλαρή είχε θεωρήσει την ένωση θείας και ανθρώπινης φύσεως του Χριστού, ώστε κατάντησε να τις διαχωρίζει σε δύο διαφορετικά πρόσωπα, τον άνθρωπο Χριστό που γεννήθηκε από την αγία Παρθένο και τον Θεό Χριστό, τον οποίο η Μαρία δεν εγέννησε και γι'αυτό την έλεγε «Χριστοτόκο» και όχι «Θεοτόκο». Την αίρεση αυτή κατεδίκασε η εν Εφέσω Γ' Οικουμενική Σύνοδος επί Θεοδοσίου του Μικρού.

Σε αντίθεση με τον Νεστόριο ο αρχιμανδρίτης Ευτυχής τόσο στενή θεωρούσε την ένωση, ώστε δίδασκε ότι μετά την σάρκωση του Θεού Λόγου δεν μπορεί να γίνεται λόγος περί δύο φύσεων του Χριστού αλλά περί μίας και μοναδικής, δηλαδή της θείκης που απορρόφησε την ανθρώπινη και αναμείχθηκε μαζί της.

Για τον λόγο αυτό η αίρεση αυτή ονομάστηκε μονοφυσιτισμός.

Τον μονοφυσιτισμό του Ευτυχούς κατεδίκασε η Δ' Οικουμενική Σύνοδος που συνεκλήθη στην Χαλκηδόνα το 451 μ.Χ. επί της αυτοκρατείας Πουλχερίας.

Τους θεοφόρους και θεοπνεύστους πατέρες αυτής της Συνόδου τιμά σήμερα η Ορθόδοξος Εκκλησία μας, 630 κατά τον αριθμό.

Ο δογματικός όρος της εν Χαλκηδόνη Οικουμενικής Συνόδου, διευκρινίζει σαφώς ότι ένας είναι ο Κύριος μας Ιησούς Χριστός, τέλειος κατά την θεότητα και τέλειος κατά την ανθρωπότητα και ότι δύο φύσεις στον Θεάνθρωπο υπάρχουν, και ότι αυτές οι δύο φύσεις ενώθηκαν στο ένα και μόνο πρόσωπο του Λόγου όχι μόνον «ἀχωρίστως καὶ ἀδιαιρέτως, ἀλλὰ καὶ ἀσυγχύτως καὶ ἀτρέπτως» χωρίς η μια φύση να αναιρεθεί ή αλλοιωθεί εξ'αιτίας της άλλης.

Κοινότητες μονοφυσιτών επιβιώνουν μέχρι σήμερα.

Είναι οι γνωστοί Κόπτες στην Αίγυπτο, κάποιοι Αρμένιοι, κάποιοι Αβυσσηνοί, οι μετριοπαθείς Συροϊακωβίτες και οι κοινότητες στο Μαλαμπάρ της Ινδίας.

Εκτός από αυτά τα ιστορικά απολιθώματα των παλαιών αιρέσεων και σήμερα εξακολουθούν να αναφύονται Χριστολογικές πλάνες, πολλές φορές στο χώρο της λογοτεχνίας ή του κινηματογράφου και του θεάτρου.

Εμείς σαν Ορθόδοξοι Χριστιανοί δεν επηρεαζόμαστε από τις περί Χριστού αντιλήψεις των πλανεμένων αιρετικών και απίστων. Εμείς πιστεύουμε και ομολογούμε το Χριστό που εκήρυξαν οι Απόστολοι, τον Χριστό όχι των φανταστικών μυθιστορημάτων τύπου Καζαντζάκη, αλλά τον αληθινό Χριστό των Ευαγγελίων και της Ιεράς Παραδόσεως, τον Χριστό που μας παρέδωσαν οι άγιοι πατέρες τους οποίους σήμερα τιμούμε.